

Desktop systémy Microsoft Windows

IW1/XMW1 2020/2021

Peter Solár

solar@aps-brno.cz

Fakulta Informačních Technologií
Vysoké Učení Technické v Brně
Božetěchova 2, 612 66 Brno

Revize 9. 11. 2020

Sdílení a zabezpečení prostředků

Sdílení prostředků

- Domácí skupiny
- Sdílení souborů
  - Sdílené adresáře
  - Knihovny
- Sdílení tiskáren
- Soubory offline

Povolení sdílení prostředků

- Na úrovni **síťových profilů** (v části pokročilých nastavení sdílení)
  - Povolit **Sdílení souborů a tiskáren**
- Na úrovni **síťových rozhraní** (ve vlastnostech jednotlivých síťových rozhraní)
  - Povolit **Sdílení souborů a tiskáren v síti Microsoft**
  - Povolit **Klient sítě Microsoft**

Nastavení sdílení pro profil a adaptér

The image shows two overlapping Windows windows. The background window is titled "Pokročilé nastavení sdílení" (Advanced sharing settings) and is open to the "Sdílení souborů a tiskáren" (File and printer sharing) section. The foreground window is titled "Ethernet - vlastnosti" (Ethernet - properties) and is open to the "Sdílení" (Sharing) tab. In the foreground window, a list of network components is shown, with "Sdílení souborů a tiskáren v sítích Microsoft" (Microsoft file and printer sharing) highlighted by a blue box. The background window also has a blue box around the "Sdílení souborů a tiskáren" section header.

Pokročilé nastavení sdílení

Centrum síťových připojení a sdílení > Pokročilé nastavení sdílení

Soubor Upravit Zobrazit Nástroje Nápověda

Změnit možnosti sdílení pro různé síťové profily

Systém Windows vytvoří samostatný síťový profil pro každou používanou síť. Specifické možnosti.

Privátní

Host nebo veřejný (aktuální profil)

Zjišťování sítě

Pokud je zapnuto zjišťování sítě, bude možné z tohoto počítače vidět tento počítač také bude viditelný pro jiné počítače v síti.

Zapnout zjišťování sítě
 Vypnout zjišťování sítě

Sdílení souborů a tiskáren

Je-li zapnuto sdílení souborů a tiskáren, mohou mít uživatelé v síti přístup ke sdíleným z tohoto počítače.

Zapnout sdílení souborů a tiskáren
 Vypnout sdílení souborů a tiskáren

Všechny sítě

Uložit změny Storno

Ethernet - vlastnosti

Sítě Ověřování Sdílení

Připojit pomocí:

Killer e2200 Gigabit Ethernet Controller (NDIS 6.30)

Konfigurovat...

Toto připojení používá následující položky:

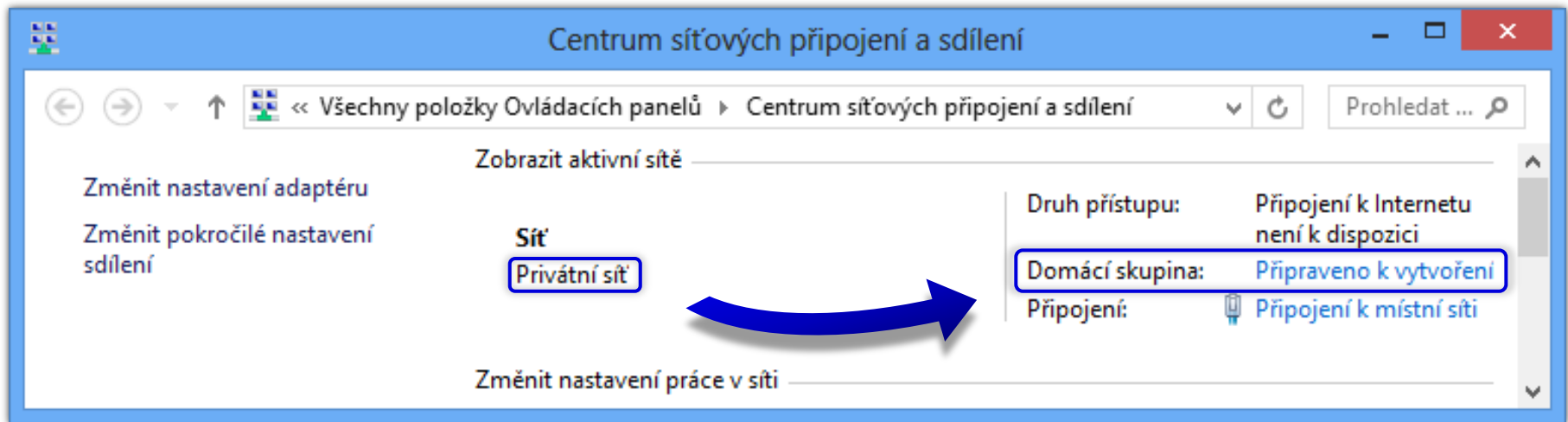
- Klient sítě Microsoft
- Qualcomm Atheros Bandwidth Control
- COMODO Internet Security Firewall Driver
- Plánovač paketů technologie QoS
- Sdílení souborů a tiskáren v sítích Microsoft**
- Rozšiřitelný virtuální přepínač technologie Hyper-V
- Protokol multiplexoru pro síťový adaptér od společnosti

Nainstalovat... Odinstalovat Vlastnosti

OK Storno

Domácí skupiny (HomeGroups)

- Umožňují jednoduché sdílení souborů a tiskáren v systémech **Windows 7** až **Windows 10 v. 1709**
  - Povolení vyžaduje **oprávnění správce**
  - Co sdílet si volí jednotliví **uživatelé**
- Dostupné **pouze** v **privátní síti**

Vytvoření domácí skupiny

Vytvořit domácí skupinu

Sdílet s jinými členy domácí skupiny

Zvolte soubory a zařízení, které chcete sdílet, a nastavte úroveň oprávnění.

Knihovna nebo složka	Oprávnění
Obrázky	Sdíleno
Videá	Sdíleno
Hudba	Sdíleno
Dokumenty	Není sdíleno
Tiskárny a zařízení	Sdíleno

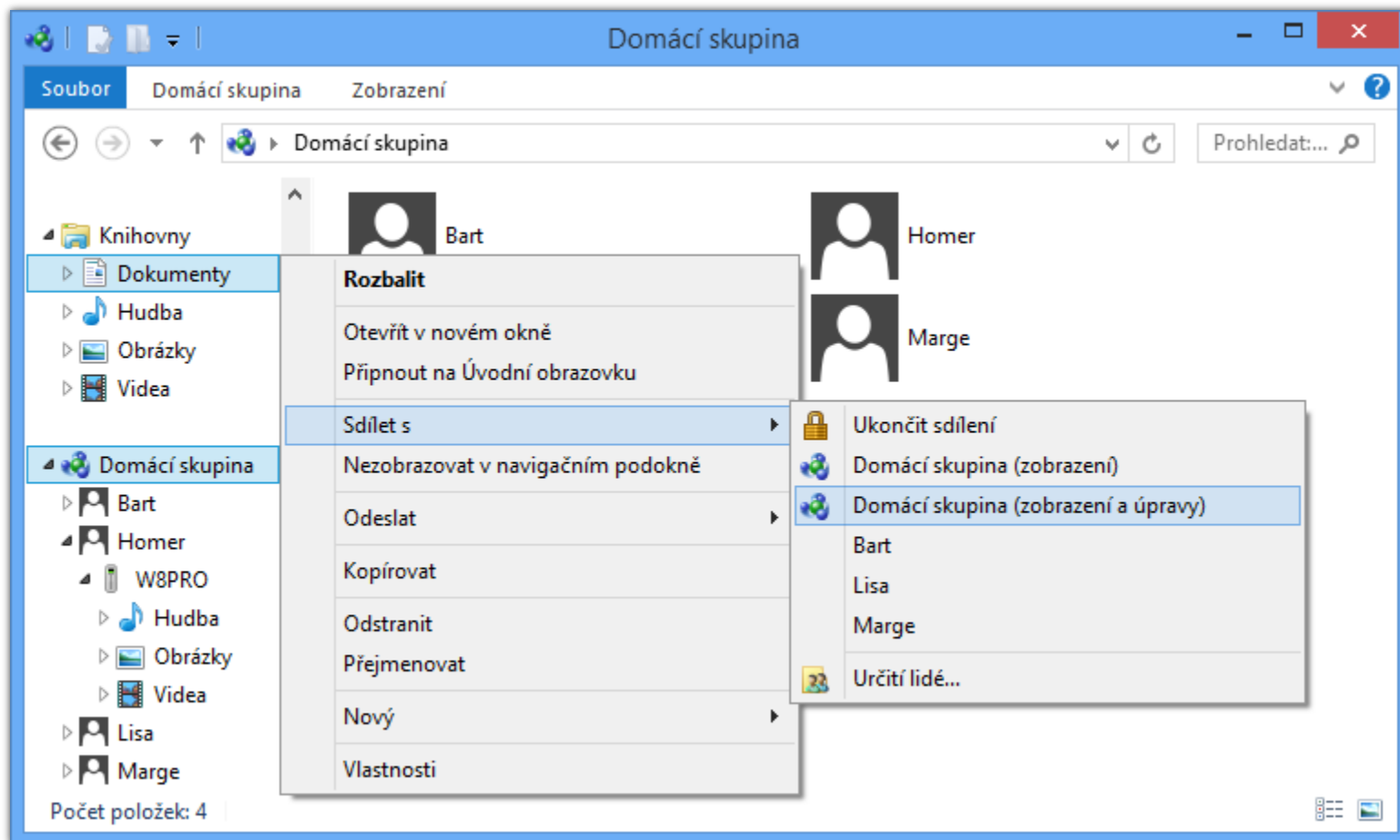
Připraveno k vytvoření

Připojení a přístup k domácí skupině

- Připojení k domácí skupině
  - Přes **Centrum síťových připojení a sdílení**
  - Pro připojení je vyžadováno sdílené **heslo**
- Přístup k domácí skupině
  - Přes **průzkumníka Windows** (samostatný uzel)
  - Rozlišovány na základě **uživatele** a **počítače**
  - Dostupné vždy když **běží** daný **počítač** (i pokud není **přihlášen** konkrétní uživatel)
  - K přístupu lze použít **vlastní** nebo **sdílený** účet

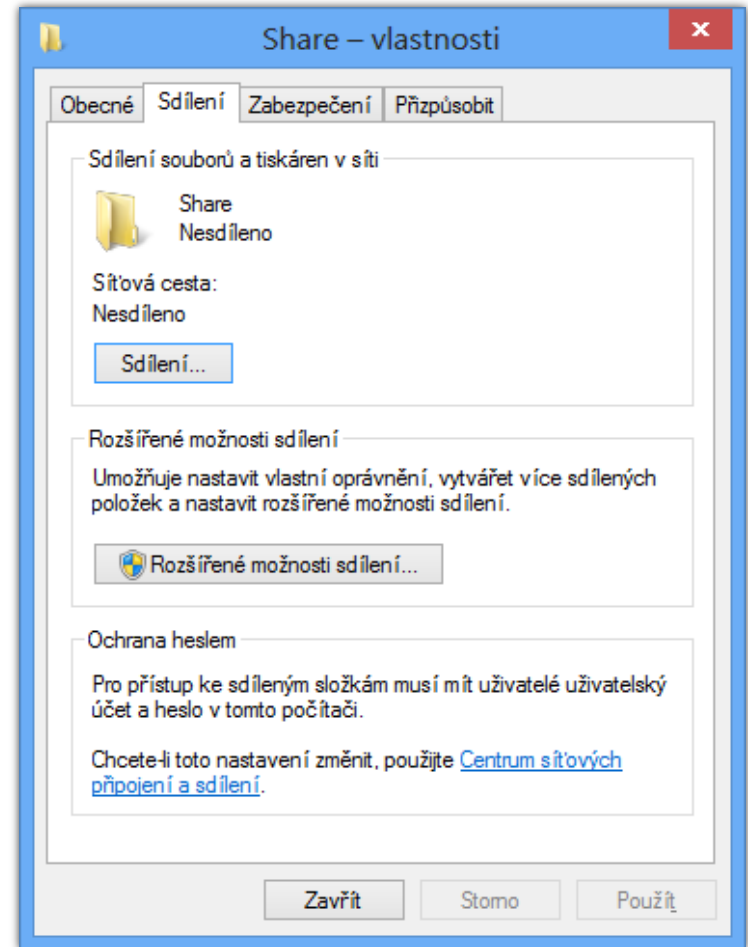

Sdílení adresářů v domácí skupině

Sdílené adresáře (Shared Folders)

- **Povolení a nastavení** ve vlastnostech adresáře (záložka **sdílení**)
- 2 typy sdílení
  - Jednoduché (*simple*) sdílení
  - Pokročilé (*advanced*) sdílení

Jednoduché sdílení adresářů

- Rozlišuje 3 typy oprávnění (nastavuje **vlastník**)
  - Čtení (zahrnuje i spouštění)
  - Čtení/zápis (zahrnuje i úpravy a mazání)
  - Vlastník (**nelze** nastavit, přiřazeno **automaticky** účtu uživatele, jenž daný adresář **nasdílel**)
- Oprávnění lze nastavovat **pouze**
  - Lokálním uživatelům
  - Lokálním skupinám **Everyone** a **Domácí skupina**
  - Doménovým skupinám a uživatelům

Nastavení jednoduchého sdílení

Share – vlastnosti

Obecné Sdílení Zabezpečení Přizpůsobení

Sdílení souborů a tiskáren v síti

Share
Nesdíleno

Síťová cesta:
Nesdíleno

Sdílení...

Rozšířené možnosti sdílení

Umožňuje nastavit vlastní oprávnění, vyhledávání položek a nastavení rozšířené možnosti sdílení.

Rozšířené možnosti sdílení...

Ochrana heslem

Pro přístup ke sdíleným složkám musí mít uživatel účet a heslo v tomto počítači.

Chcete-li toto nastavení změnit, použijte [připojení a sdílení](#).

Zavřít

Sdílení souborů

Zvolte osoby pro sdílení.

Zadejte jméno a klikněte na tlačítko Přidat nebo uživatele vyhledejte kliknutím na šipku.

Přidat

Jméno	Úroveň oprávnění
Bart	Čtení/zápis ▾
Domácí skupina	Čtení ▾
Everyone	Čtení ▾
Homer	Vlastník
Lisa	Čtení/zápis ▾
Marge	Čtení ▾

Čtení
Čtení/zápis
Odebrat

Problémy se sdílením

Sdílet Storno

Pokročilé sdílení adresářů

- Rozlišuje 3 typy oprávnění
  - **Číst** (zahrnuje i spouštění)
  - **Změnit** (čtení + zápis, úpravy a mazání)
  - **Úplné řízení** (možnost nastavovat **oprávnění**)
- Oprávnění lze nastavovat
  - Lokálním i doménovým uživatelům a skupinám
- Možnost **limitování** počtu **připojeným** uživatelů
  - Maximum uživatelů je **20** (omezení **Windows 8/10**)
- Podpora **souborů offline** (*offline files*)

Nastavení pokročilého sdílení

The image shows three overlapping windows from the Windows File Explorer interface:

- Share – vlastnosti**: The main window showing the 'Sdílení' tab. It displays the share name 'Share' and its path. A blue arrow points from the 'Sdílení...' button to the 'Rozšířené možnosti sdílení' section.
- Rozšířené možnosti sdílení**: A dialog box with the following settings:
  - Sdílet tuto složku
  - Nastavení: Název sdílené složky: Share
  - Omezit počet současných uživatelů na: 20
  - Komentáře: (empty text box)
  - Buttons: Oprávnění, Mezipaměť, OK, Storno, Použít
- Oprávnění pro Share**: A dialog box for permissions:
  - Group list: Everyone, Homer (W8PRO\Homer), Marge (W8PRO\Marge), **Simpsons (W8PRO\Simpsons)** (selected)
  - Buttons: Přdat..., Odebrat
  - Permissions table for 'Simpsons':

Oprávnění pro Simpsons	Povolit	Odepřít
Úplné řízení	☐	☐
Změnit	☒	☐
Číst	☒	☐
  - Buttons: OK, Stomo, Použít

A dashed blue arrow points from the 'Oprávnění' button in the 'Rozšířené možnosti sdílení' dialog to the 'Oprávnění pro Share' dialog.

Skryté sdílené adresáře

- Název **ukončen** znakem \$ (např. C\$)
- Nejsou viditelné při **prohledávání sítě**
  - Jsou **přístupné** pomocí **UNC cesty**
- UNC (*Uniform Naming Convention*) cesta
  - Popis **umístění** sdíleného prostředku **na síti**
  - Obecný tvar **\\<server>\<sdílení>\<prostředek>**
    - Prostředkem může být např. adresář, soubor nebo tiskárna

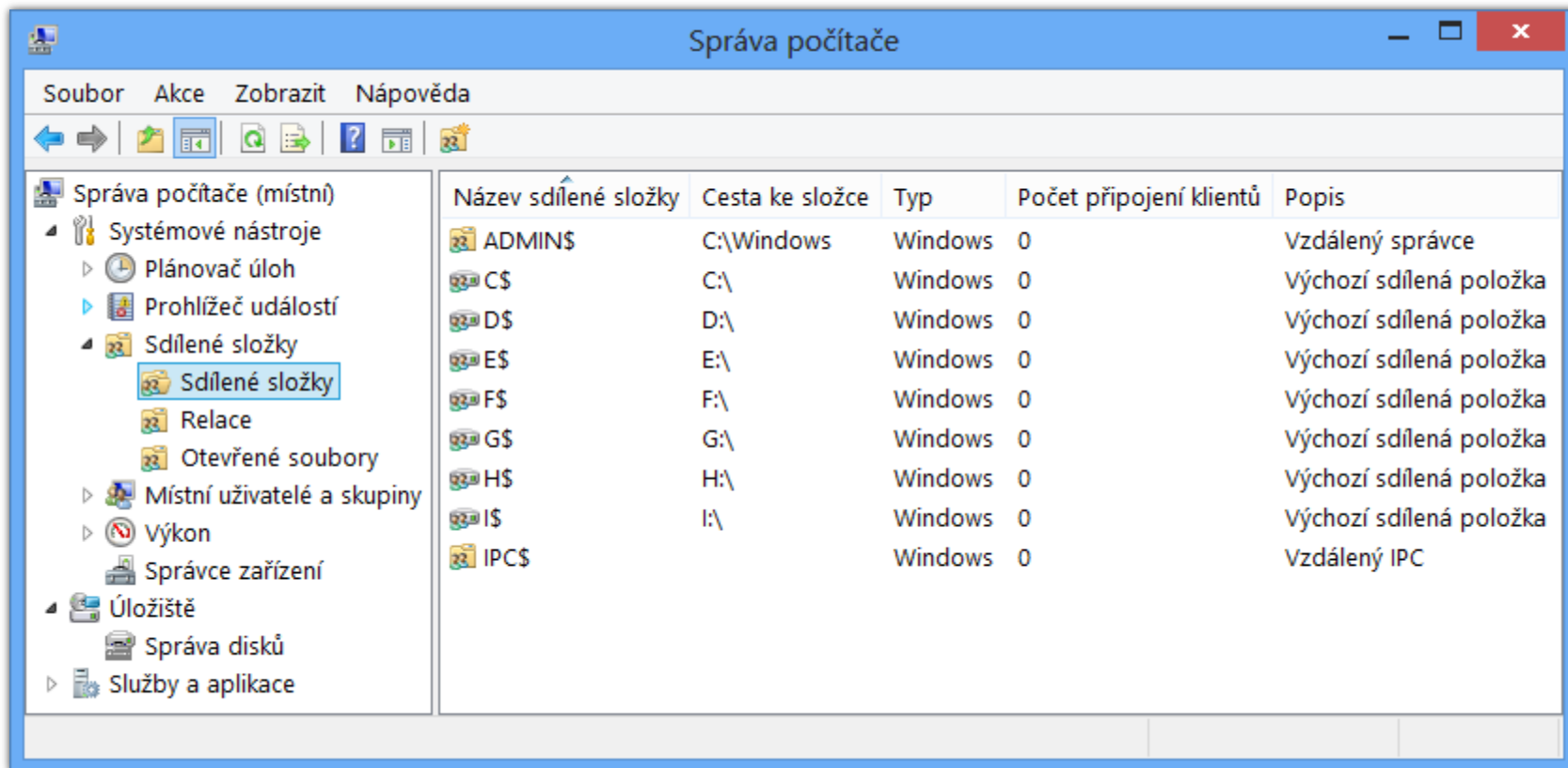
Speciální sdílené adresáře

- Vytvářeny **automaticky** systémem **Windows**
  - Vždy **skryté**
  - Přístupné **pouze** uživatelům s **oprávněními správce**
- **ADMIN\$**
  - Sdílení kořenového adresáře systému **Windows**
- **IPC\$** (*Inter Process Communication*)
  - Sdílení souborů mezi počítači při **komunikaci procesů**
- **<jednotka>\$** pro **každý** připojený oddíl disku
  - Sdílení kořenového adresáře **oddílu disku**

Správa pomocí MMC konzole

- Spuštění příkazem **compmgmt.msc** nebo přes **Ovládací panely** (sekce **Nástroje pro správu**)

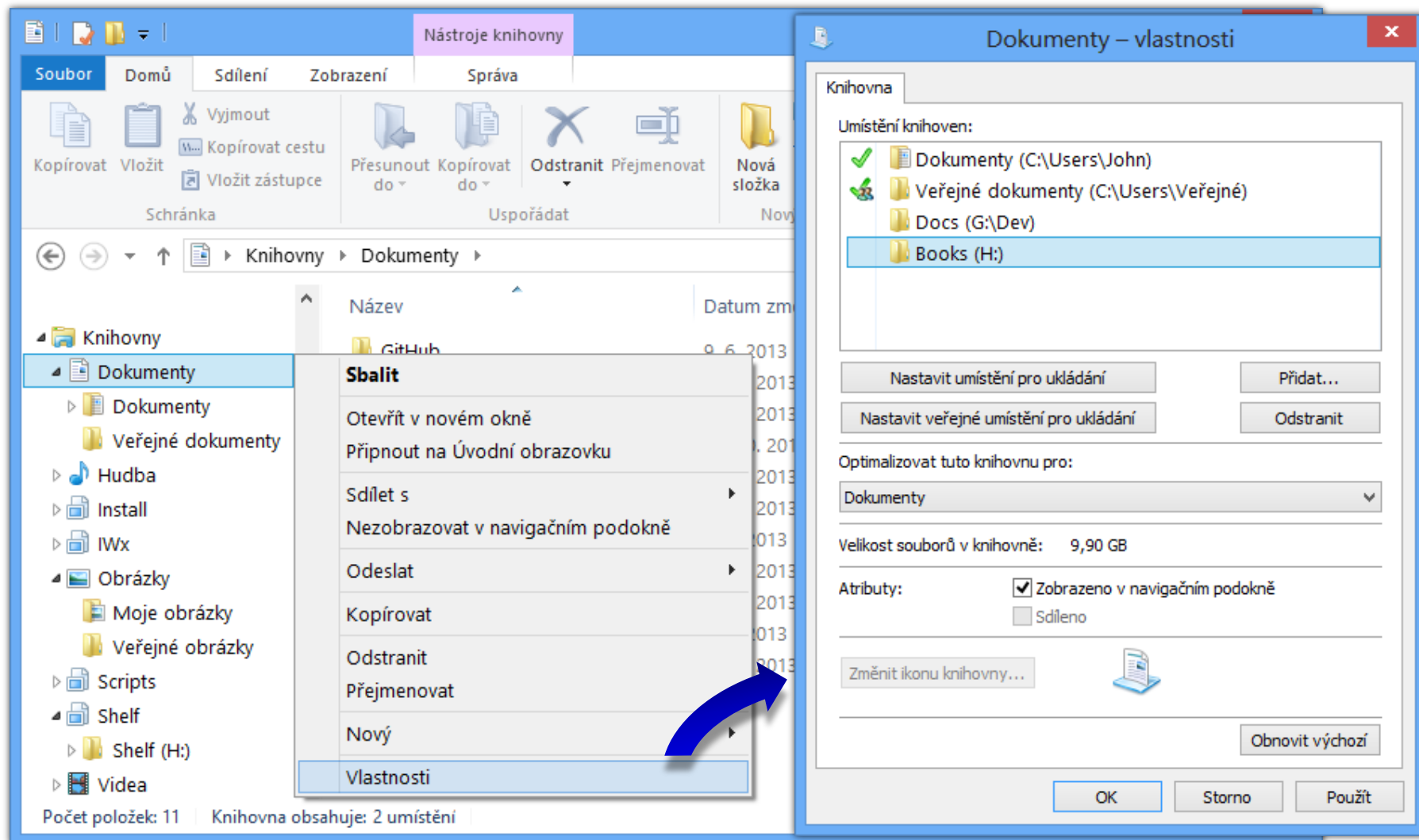
Správa pomocí příkazové řádky

- Vypsání **seznamu** sdílených adresářů na počítači
  - **net share**
- Vypsání **informací** o sdíleném adresáři
  - **net share <název>**
- **Vytvoření** nového sdíleného adresáře
  - **net share <název>=<cesta-k-adresáři>**
[/users:<limit> | /unlimited]
[/grant:<uživatel>,{read | change | full}]
    - Název sdílení musí být **unikátní** v rámci počítače
    - Limit pro počet připojených uživatelů **nesmí** být **0**

Knihovny (Libraries)

- **Virtuální adresáře** zahrnující jiné adresáře
  - Tvořeny **odkazy** na (**lokální** nebo **síťové**) adresáře
  - Fyzicky XML soubory s příponou **.library-ms**
- **Přístup** a **správa** pomocí **průzkumníka Windows**
  - Definice obsažených adresářů (a **výchozího** adresáře pro ukládání dat) ve vlastnostech dané knihovny
- Možnost **optimalizace** pro **konkrétní typy** dat
- Možnost **sdílení** (normálně nebo v rámci **domácí skupiny**)

Přístup ke knihovnám a jejich správa

Sdílení tiskáren

- Nastavení ve **vlastnostech tiskárny**
- 3 základní typy oprávnění
  - **Tisk** (a správa **vlastních** dokumentů v tiskové frontě)
  - **Správa této tiskárny** (změna nastavení a oprávnění tiskárny, sdílení tiskárny, pozastavení tiskárny, ...)
  - **Správa dokumentů** (správa **veškerých** dokumentů v tiskové frontě)
- Možnost dodat **ovladače** pro starší systémy
  - Automatické **stažení** a **instalace** při přidání tiskárny

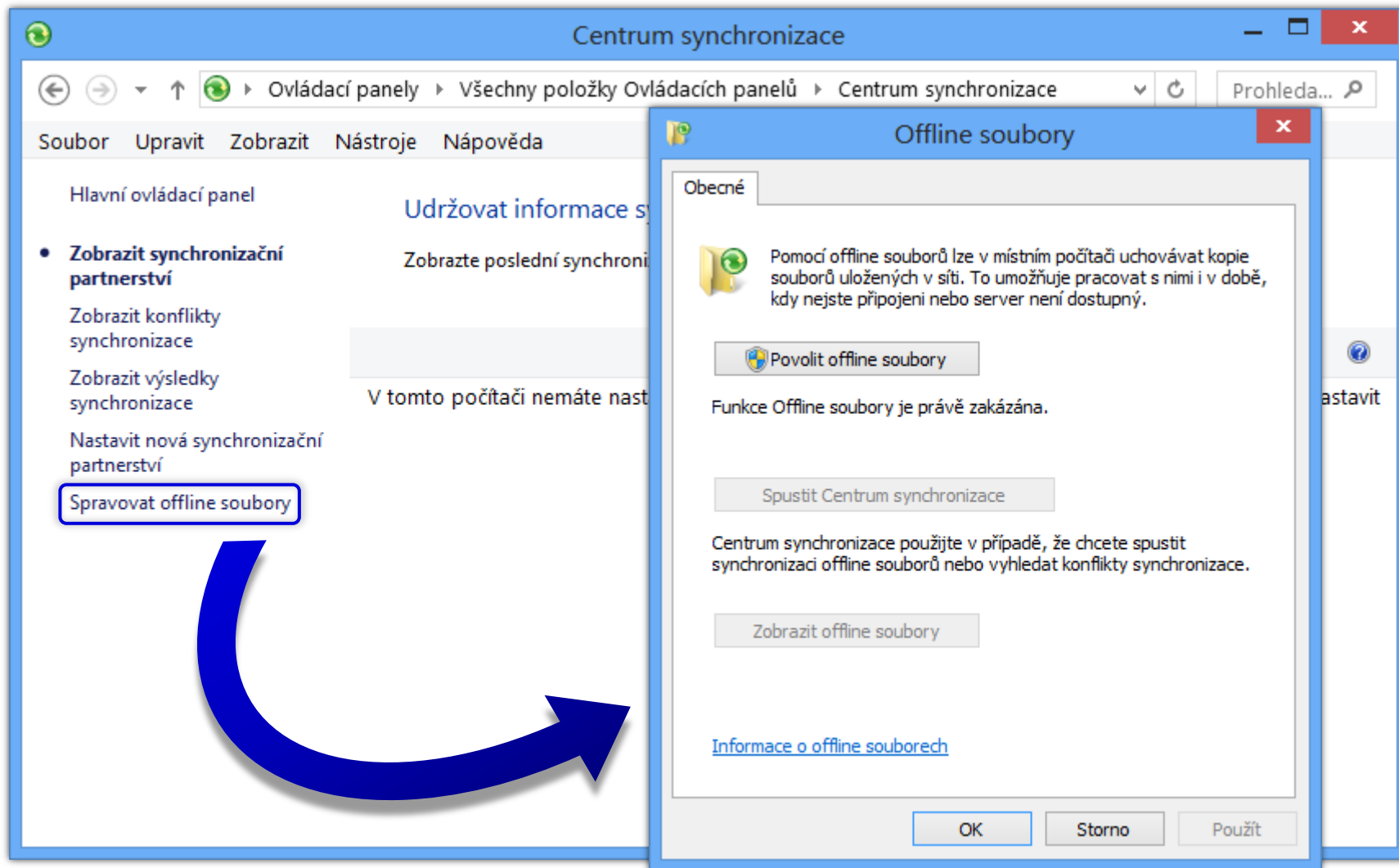
Soubory offline (Offline Files)

- Umožňují přistupovat k souborům v síti i **bez připojení** k této síti
  - **Kešování** souborů na **lokálním** počítači
  - **Synchronizace** souborů při opětovném **připojení**
- K dispozici pouze u edicí **Pro** a **Enterprise**
- Možnost **šifrování** dat ve vyrovnávací paměti

Povolení a nastavení souborů offline

- Povolení souborů offline v **Centru synchronizace**
- Výběr souborů, jenž budou k dispozici offline
  - **Manuálně** pomocí **průzkumníka Windows**
    - **Musí** být podporovány (resp. **povoleny**) na úrovni **adresáře** v **rozšířených možnostech sdílení**
    - **Automaticky** povolením na úrovni **adresáře**
    - Centrálně pomocí **zásad skupiny**
- Vyloučení jednotlivých **typů** souborů
  - Centrálně pomocí **zásad skupiny**

Globální povolení souborů offline

Povolení na úrovni sdíleného adresáře

The image shows two overlapping dialog boxes from Windows. The background dialog is titled "Rozšířené možnosti sdílení" (Advanced sharing options) and has the "Sdílet tuto složku" (Share this folder) checkbox checked. The "Název sdílené složky:" (Share name) field contains "Share". Below it are "Přidat" (Add) and "Odebrat" (Remove) buttons. The "Omezit počet současných uživatelů na:" (Limit the number of simultaneous users) field is empty. The "Komentáře:" (Comments) field is also empty. At the bottom are "Oprávnění" (Permissions) and "Mezipaměť" (Cache) buttons. The foreground dialog is titled "Nastavení pro offline režim" (Offline settings) and contains the following text: "Můžete určit, zda a jak bude obsah sdílené složky dostupný uživatelům pracujícím v offline režimu." (You can specify whether and how the content of the shared folder will be available to users working in offline mode.) Below this are three radio button options: "Pouze soubory a programy určené uživateli jsou k dispozici offline." (Only files and programs specified by the user are available offline.), "Žádné soubory ani programy ze sdílené složky nejsou k dispozici offline." (No files or programs from the shared folder are available offline.), and "Všechny soubory a programy otevřené uživateli ze sdílené složky jsou automaticky k dispozici offline." (All files and programs opened by the user from the shared folder are automatically available offline.). There is also an unchecked checkbox for "Optimalizovat pro výkonost" (Optimize for performance). A warning icon and text state: "Před výběrem této možnosti vyhledejte podrobnosti v nápovědě." (Before selecting this option, search for details in the help.) At the bottom, there is a link: "Další informace o ukládání do mezipaměti naleznete v tématu [Konfigurace dostupnosti v offline režimu pro sdílenou složku.](#)" (For more information about caching, see the topic [Configuring offline availability for a shared folder.](#)) Both dialog boxes have "OK" and "Storno" (Cancel) buttons at the bottom. A blue arrow points from the "Mezipaměť" button in the background dialog to the "Nastavení pro offline režim" dialog.

Rozšířené možnosti sdílení

Sdílet tuto složku

Nastavení

Název sdílené složky:

Share

Přidat Odebrat

Omezit počet současných uživatelů na:

Komentáře:

Oprávnění Mezipaměť

OK Storno

Nastavení pro offline režim

Můžete určit, zda a jak bude obsah sdílené složky dostupný uživatelům pracujícím v offline režimu.

Pouze soubory a programy určené uživateli jsou k dispozici offline.

Žádné soubory ani programy ze sdílené složky nejsou k dispozici offline.

Všechny soubory a programy otevřené uživateli ze sdílené složky jsou automaticky k dispozici offline.

Optimalizovat pro výkonost

⚠ Před výběrem této možnosti vyhledejte podrobnosti v nápovědě.

Další informace o ukládání do mezipaměti naleznete v tématu [Konfigurace dostupnosti v offline režimu pro sdílenou složku.](#)

OK Storno

Režimy souborů offline (1)

- Online režim
  - Čtení z **vyrovnávací paměti** (*cache*), zápis do **sdílení**
  - Synchronizace prováděna **automaticky**
- Automatický offline režim
  - Čtení a zápis do **vyrovnávací paměti** (*cache*)
  - Ověřování připojení do sítě co 2 minuty

Režimy souborů offline (2)

- Manuální offline režim
  - Čtení a zápis do **vyrovnávací paměti** (*cache*)
  - Ověřování **neprobíhá**
  - **Zapnutí** / **vypnutí** v **průzkumníku Windows**
- Režim pomalé linky (*slow-link*)
  - Čtení a zápis do **vyrovnávací paměti** (*cache*)
  - **Povolen** automaticky při **pomalém** připojení do sítě (**práh** lze nastavit v **zásadách skupiny**)
  - Pouze **manuální** synchronizace
    - od Windows 8 každých 6 hodin

Režimy souborů offline (3)

- Režim vždy offline (*Always offline*)
  - Varianta režimu pomalé linky
  - Pouze v doméně Active Directory
  - Pomocí zásad skupin zajistíme vynucení práce offline i při dobré konektivitě
    - zásada **Configure slow-link mode** a použití **Latency=1**
  - Synchronizace každé 2 hodiny

Synchronizace

- Probíhá **automaticky** nebo **manuálně**
- Řešení **konfliktů** při synchronizaci
  - Ponechání **lokální** verze (**přepsání** verze ve sdílení)
  - Ponechání verze **ve sdílení** (**přepsání** lokální verze)
  - Ponechání **obou** verzí (**přejmenování** lokální verze)
- Cost-aware synchronizace
  - Přepnutí do offline režimu při latenci vyšší než 35ms a blížícímu se datovému limitu sítě
  - Jen v doméně

Řešení konfliktů při synchronizaci

The image shows a Windows synchronization conflict resolution dialog box titled "Vyřešení konfliktu" (Resolve Conflict) overlaid on a File Explorer window titled "Konflikty" (Conflicts). The File Explorer window shows a list of files with a conflict for "offline.txt" on 2. 11. 2013 17:11. A context menu is open over the file, with "Zobrazit možnosti řešení..." (Show resolution options) selected. A blue arrow points from this menu item to the "Vyřešení konfliktu" dialog box.

Konflikty

Centrum synchronizace > Konflikty

Soubor Upravit Zobrazit Nástroje Nápověda

Hlavní ovládací panel

Zobrazit synchronizační partnerství

- **Zobrazit konflikty synchronizace**

Zobrazit výsledky synchronizace

Nastavit nová synchronizační partnerství

Spravovat offline soubory

Tyto položky spolu kolidují a synchronizovány.

Vyberte jeden nebo více konfliktů s na tlačítko Vyřešit zobrazte podrobnosti a rozhodněte se, jak mají být vyřešeny.

Název	Datum změny
Offline soubory (1)	
offline.txt	2. 11. 2013 17:11

Zobrazit možnosti řešení...

- Ignorovat
- Vlastnosti

Vyřešení konfliktu

Klikněte na verzi, kterou chcete zachovat.
Od poslední aktualizace byly obě verze aktualizovány.

- **Zachovat tuto verzi**
offline.txt
V tomto počítači
Velikost: 9 bajtů
Datum změny: 2. 11. 2013 17:13 (novější)
- **Zachovat tuto verzi**
offline.txt
\\192.168.12.10\Share
Velikost: 9 bajtů
Datum změny: 2. 11. 2013 17:11
- **Zachovat obě verze**
(Nejvyšší verze bude přejmenována offline (John v1).txt.)

[Jak odstranit konflikty synchronizace?](#)

Storno

Zabezpečení prostředků

- **Oprávnění**
  - Sdílení
  - Tiskáren
  - Souborového systému **NTFS**
- **Šifrování**
  - **EFS** (*Encrypted File System*)
  - **BitLocker**

NTFS oprávnění

- Zabezpečení na úrovni **přístupů** k datům
- Lze nastavovat **lokálním** i **doménovým** skupinám a uživatelům (a předdefinovaným skupinám)
  - Předdefinované skupiny **Everyone** a **Creator Owner**
    - Zahrnují všechny uživatele, resp. uživatele, jenž vlastní daný adresář nebo soubor (v době definice oprávnění)
- **Nelze** použít u souborových systémů **FAT** a **FAT32**
- Ověřovány i při přístupu ze **sítě**
- Uloženy v **ACL seznamech** (*Access Control Lists*)

Základní (skupiny) NTFS oprávnění

Oprávnění	Prostředek	Popis
Úplné řízení	Adresář	Zobrazení a přístup k obsahu, vytváření souborů a adresářů, změny oprávnění, odstraňování souborů a adresářů
	Soubor	Čtení, zápis, úpravy a odstraňování, změny oprávnění
Měnit	Adresář	Zobrazení a přístup k obsahu, vytváření souborů a adresářů
	Soubor	Čtení, zápis, úpravy a odstraňování
Číst a spouštět	Adresář	Přístup k obsahu (ne jeho zobrazení) a jeho spouštění
	Soubor	Přístup k souboru a jeho spouštění
Zobrazovat obsah složky	Adresář	Zobrazení obsahu
Číst	Adresář	Přístup k obsahu (ne jeho zobrazení)
	Soubor	Přístup k souboru
Zapisovat	Adresář	Vytváření souborů a adresářů (ne jejich odstraňování)
	Soubor	Zápis a úpravy (ne odstraňování)

Nastavení a změny NTFS oprávnění

- Ve **vlastnostech** souboru nebo adresáře (záložka **Zabezpečení**), případně přes **příkazovou řádku**
- Oprávnění může **nastavovat** nebo **měnit**
  - Uživatel nebo skupina, jenž má přiděleno oprávnění **Měnit oprávnění** (zahrnuto ve skupině **Úplné řízení**)
  - **Vlastník** souboru nebo adresáře
    - Ve výchozím nastavení uživatel, jenž vytvořil daný soubor nebo adresář
    - Může být kdykoliv nahrazen jiným uživatelem, jenž má oprávnění **Přebírat vlastnictví** (**správci počítače** mohou přebírat vlastnictví i **bez** tohoto **oprávnění**)

Dědičnost NTFS oprávnění

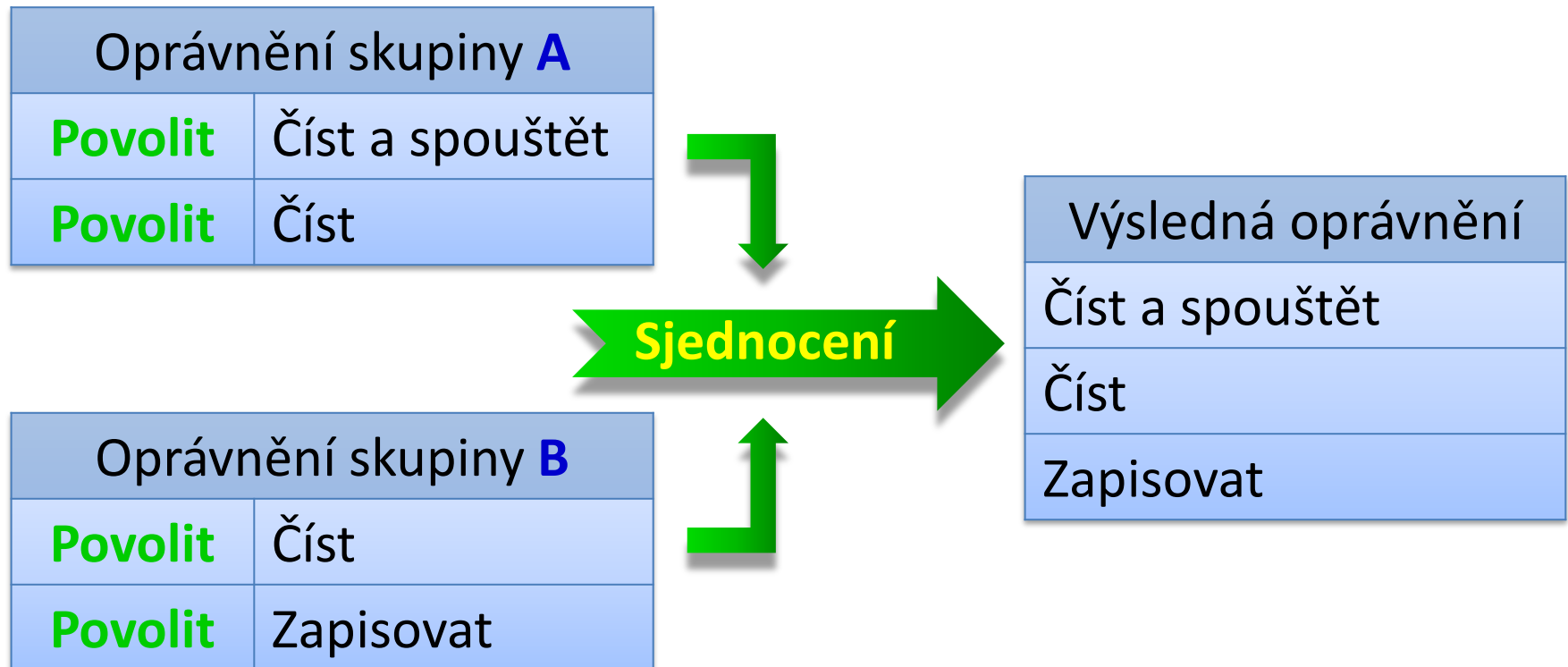
- Nově **vytvářené** soubory a adresáře dědí **NTFS** oprávnění **adresáře**, ve kterém byly vytvořeny
  - Zděděná oprávnění mají **nižší prioritu** než explicitní
- Lze **zakázat** ve vlastnostech souboru/adresáře
  - **Zkopírování** / **odstranění** zděděných NTFS oprávnění
- Lze **vynutit** dědičnost na **podřízených** souborech a adresářích (*child objects*)
  - **Přepsání** NTFS oprávnění u podřízených objektů
    - Uživatel **musí** být schopen **měnit oprávnění**

Výpočet výsledných NTFS oprávnění

- Každé oprávnění lze **povolit** nebo **odepřít**
  - **Odepření** má vždy **vyšší** prioritu (**přepisuje** **povolení**)
- Obecný algoritmus
  - 1) Vytvoř **prázdnou** množinu oprávnění **S**
  - 2) **Přidej** do **S** zděděná oprávnění, která jsou **povolená** pro daného uživatele nebo skupinu, jenž je členem
  - 3) **Odeber** z **S** zděděná oprávnění, která jsou **odepřena** pro daného uživatele nebo skupinu, jenž je členem
  - 4) Opakuj body 2) a 3) pro explicitní oprávnění
  - 5) Vrať oprávnění **obsažená** v množině **S**

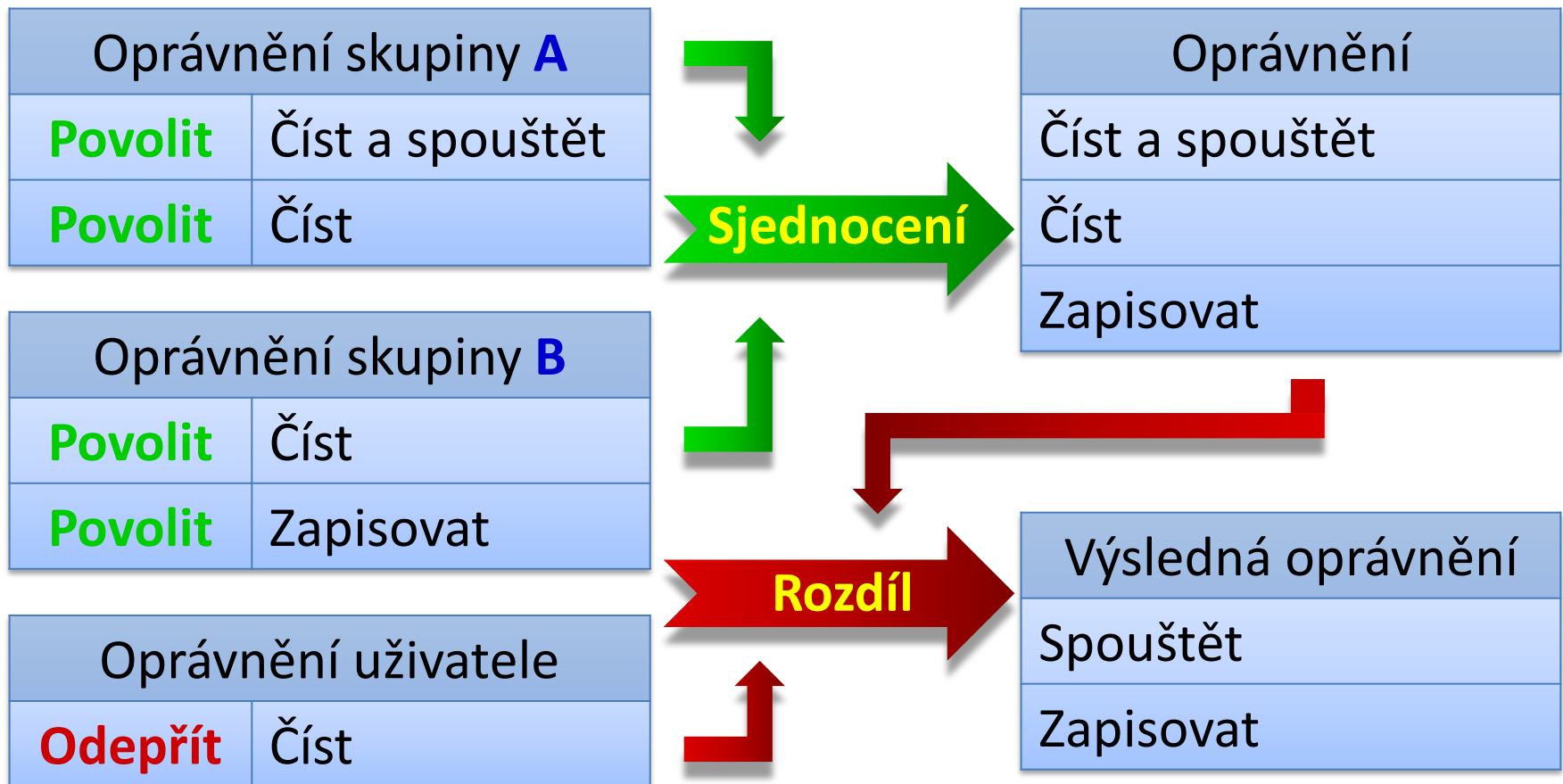
Příklad s povolením (allow) oprávnění

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

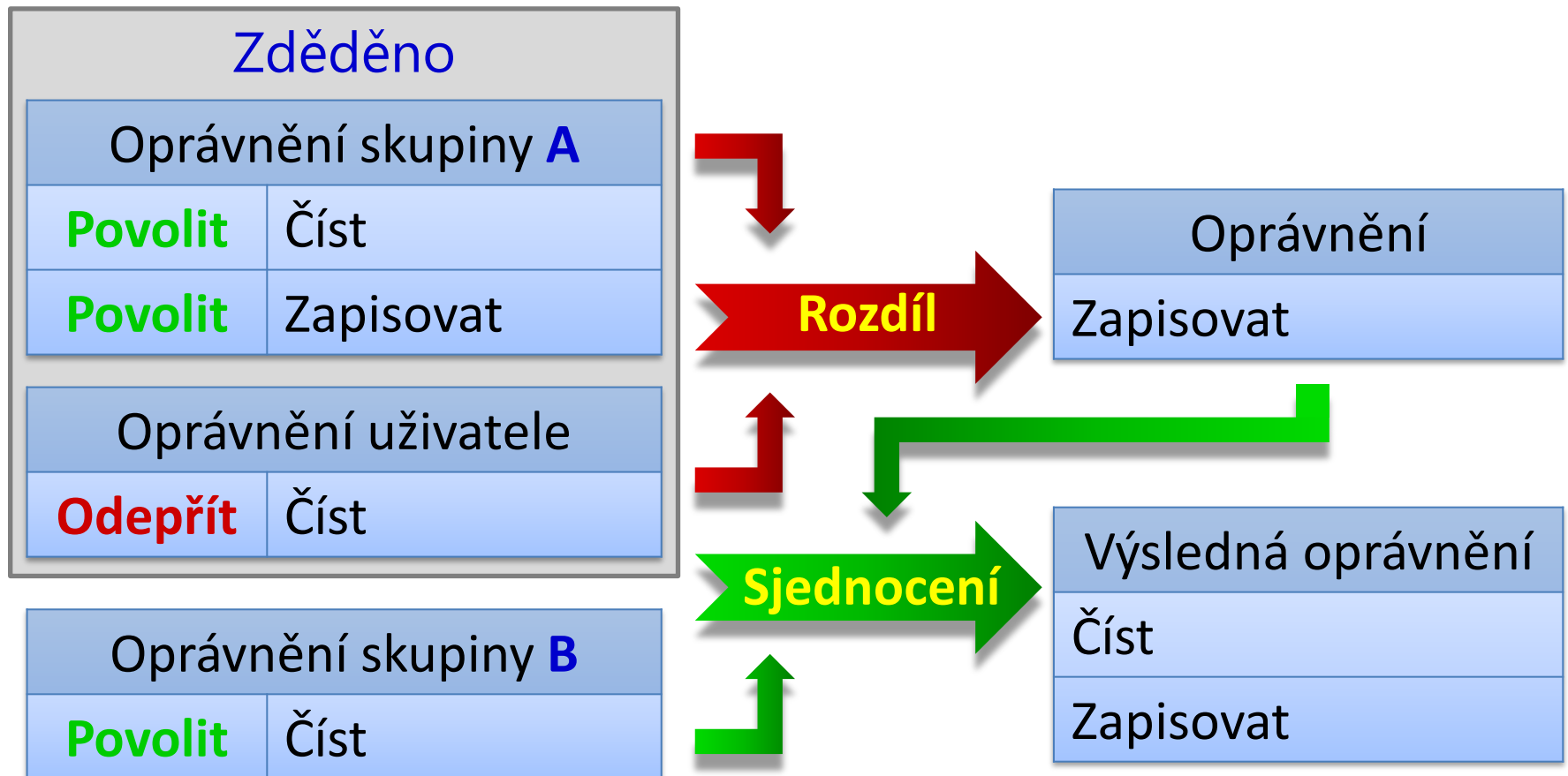
Příklad s odepřením (deny) oprávnění

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

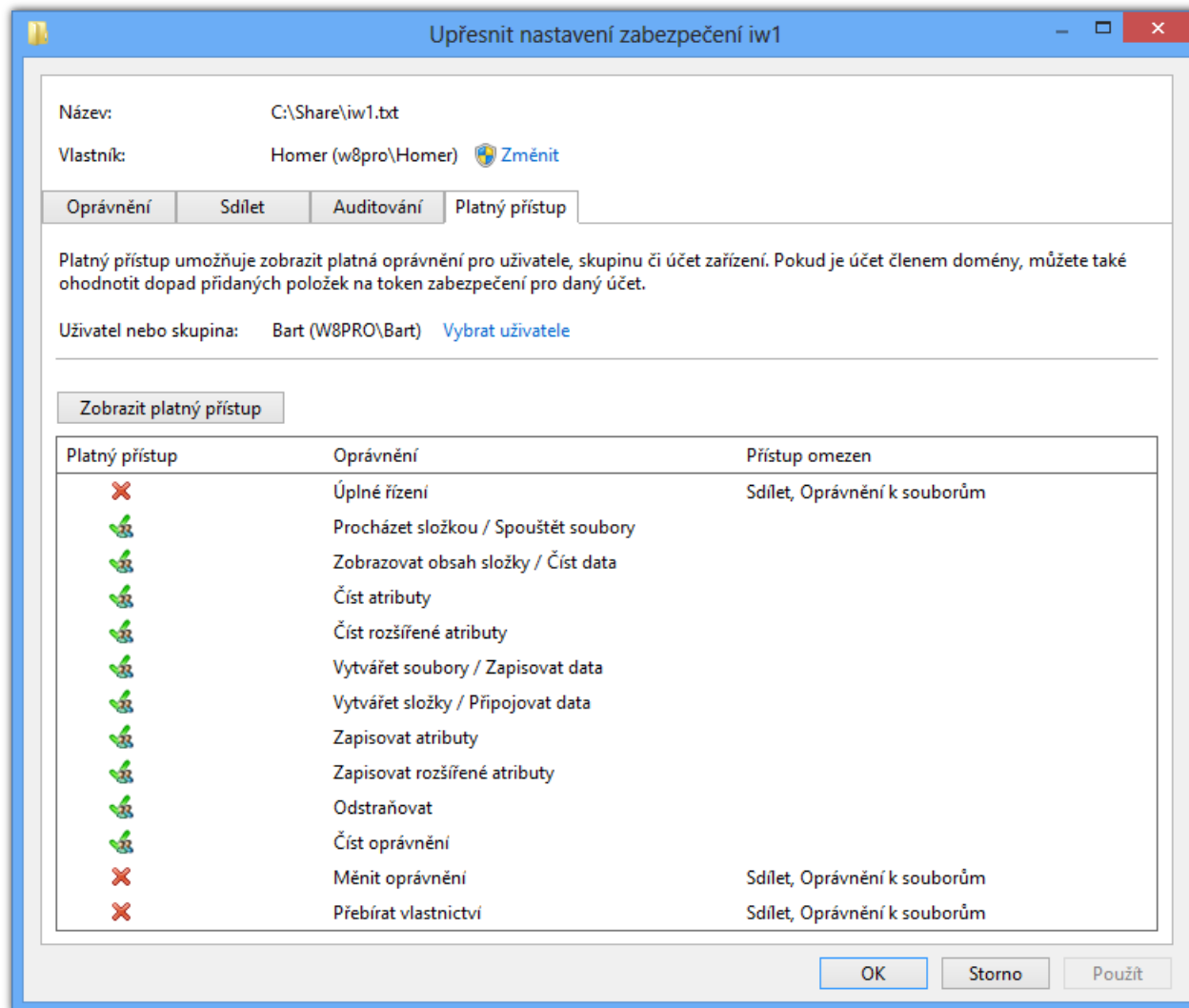

Příklad se zděděnými oprávněními

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

Zjištění výsledných NTFS oprávnění

Kopírování a přesun

● Standardní chování

	V rámci stejného oddílu	Mezi různými oddíly	Na oddíl FAT/FAT32
Přesun	Zachovává oprávnění	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Nezachovává oprávnění
Kopírování	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Dědí oprávnění od cílového adresáře	Nezachovává oprávnění

● Při použití nástroje **robocopy**

	V rámci stejného oddílu	Mezi různými oddíly	Na oddíl FAT/FAT32
Přesun	Zachovává oprávnění	Zachovává oprávnění	Nezachovává oprávnění
Kopírování	Zachovává oprávnění	Zachovává oprávnění	Nezachovává oprávnění

Správa pomocí příkazové řádky

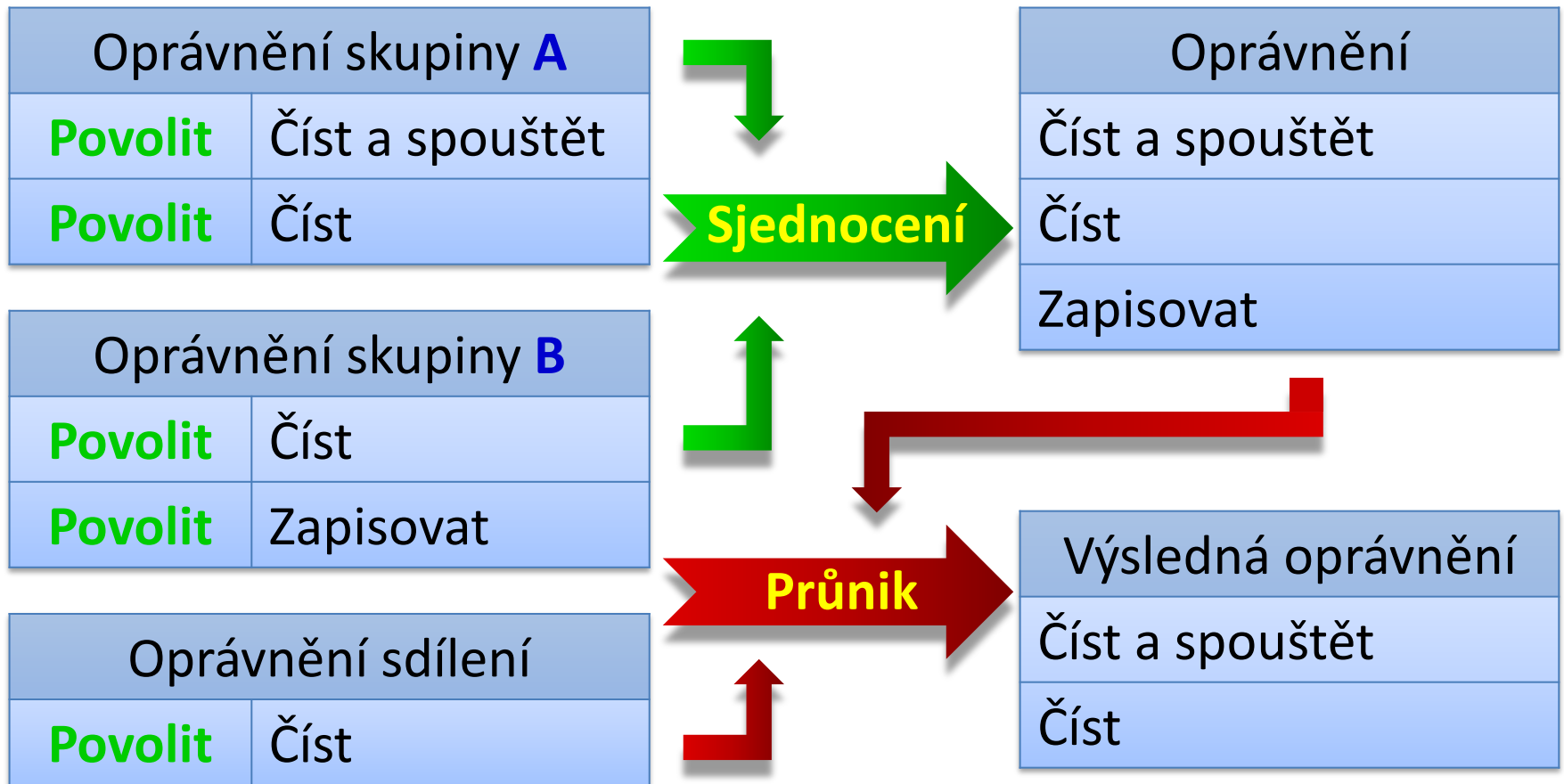
- **Výpis** NTFS oprávnění
  - `icacls <subor/adresář>`
- **Změna** NTFS oprávnění
  - **Povolení**
    - `icacls <subor/adresář> /grant <uživatel>:<oprávnění>`
  - **Odepření**
    - `icacls <subor/adresář> /deny <uživatel>:<oprávnění>`
  - Oprávnění mohou být jak **skupiny**, tak **konkrétní** NTFS oprávnění (odděleny čárkami a uvedeny v závorce)

Vypočet oprávnění při přístupu ze sítě

- Ověřují se **oprávnění sdílení** i **NTFS oprávnění**
- Obecný algoritmus
  - 1) Vypočti množinu výsledných **oprávnění sdílení**
  - 2) Vypočti množinu výsledných **NTFS oprávnění**
  - 3) Vrať oprávnění obsažená v **obou** množinách

Příklad s oprávněními sdílení (share)

- Uživatel je členem skupin **A** a **B**

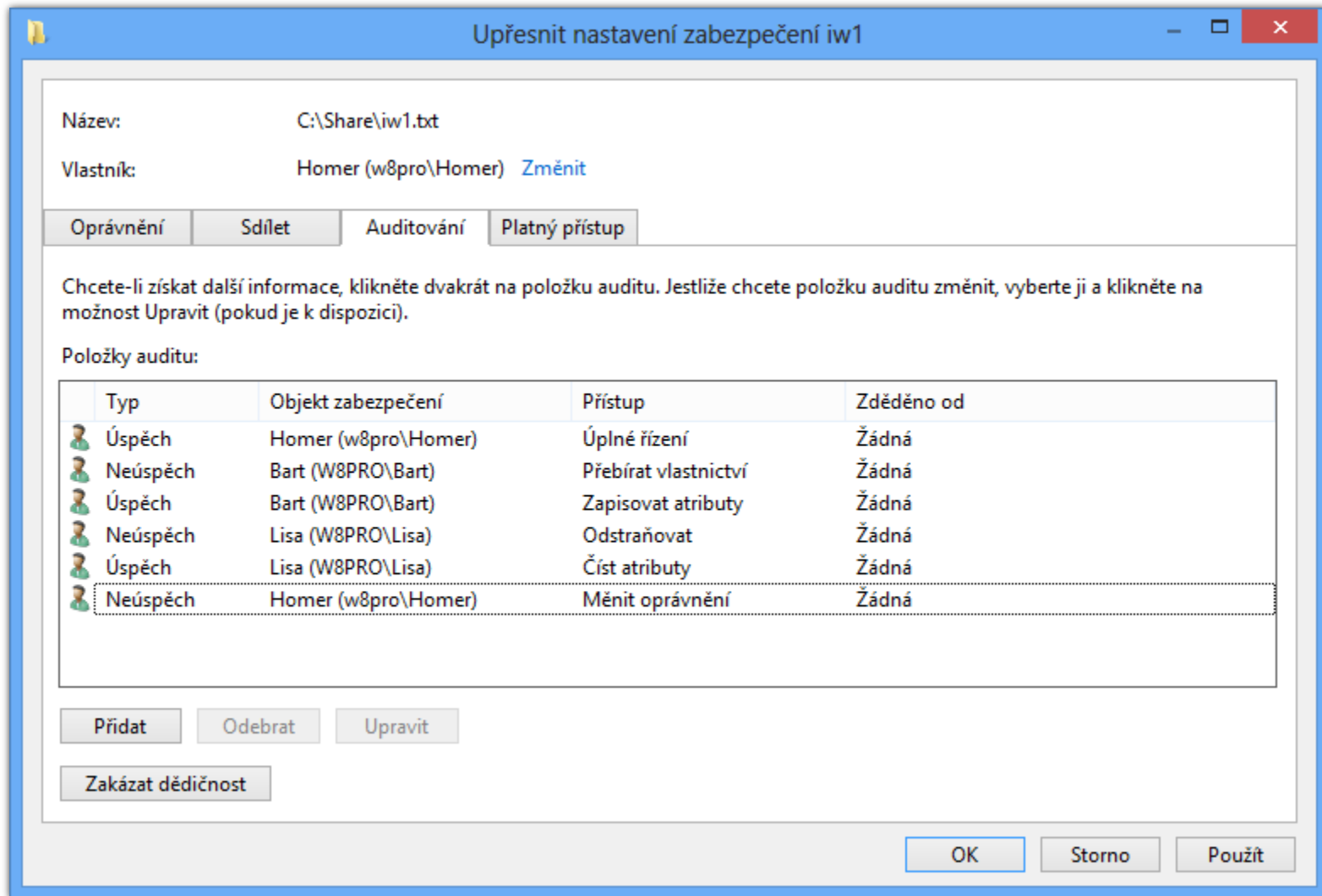
Auditování přístupu k prostředkům

- Monitorování **přístupu** k souborům a adresářům
  - **Uložení** informací o přístupech v protokolu událostí (protokol **Zabezpečení**)
- **Povolení** v zásadách skupiny
  - Zásada **Auditovat přístup k objektům**
    - Od **Windows Vista** lze povolovat auditování jednotlivých typů objektů (musí se **explicitně** povolit)
  - Lze monitorovat **úspěšné** a/nebo **neúspěšné** pokusy
  - Pouze **umožňuje** monitorovat přístup k **souborům** a **adresářům** (**nespouští** monitorování)

Nastavení auditování

- **Nastavení** ve vlastnostech jednotlivých souborů a adresářů (**spuštění** monitorování)
  - Výběr **oprávnění**, jejichž **aplikace** (čtení, zápis, apod.) má být monitorována a zaznamenána
  - Výběr **uživatelů** a **skupin**, kteří mají být monitorováni (pro monitorování **všech** uživatelů a skupin lze použít skupinu **Everyone**)

Výběr monitorovaných oprávnění

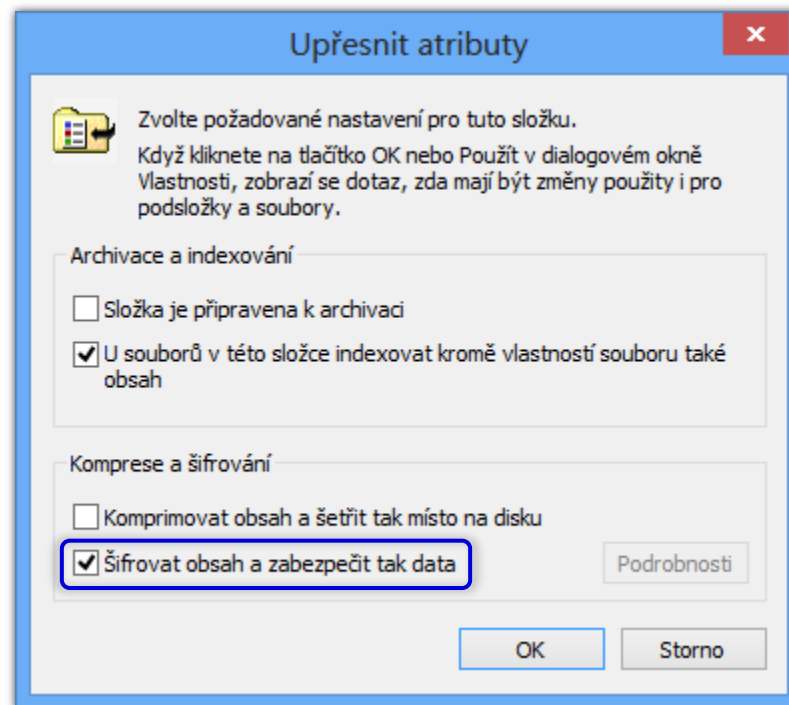
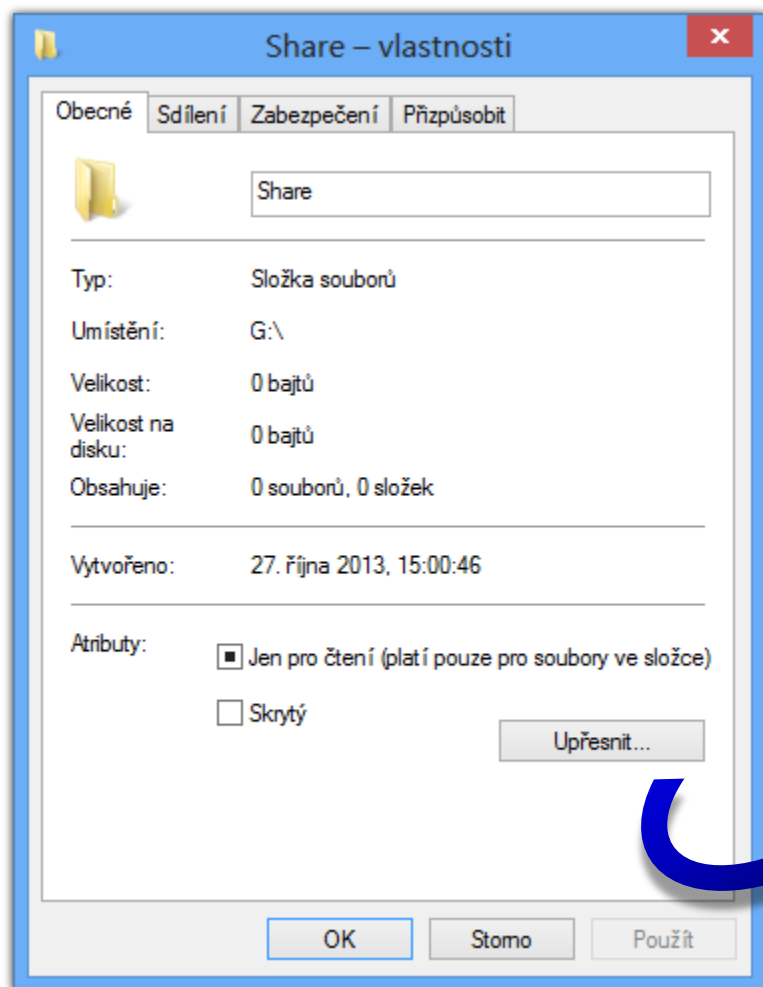

EFS (Encrypted File System)

- Pouze u edicí **Pro** a **Enterprise**
- Šifrování jednotlivých **souborů**
  - Zabezpečení na úrovni **dat**
  - Šifrování na úrovni **uživatele**
  - **Nelze** šifrovat systémové soubory
- Služba **souborového systému NTFS**
  - **Nelze** použít u souborových systémů FAT ani FAT32
- **Transparentní** uživatelé
  - Práce s **šifrovanými** soubory stejná jako s normálními

Šifrování obsahu souborů (a složek)

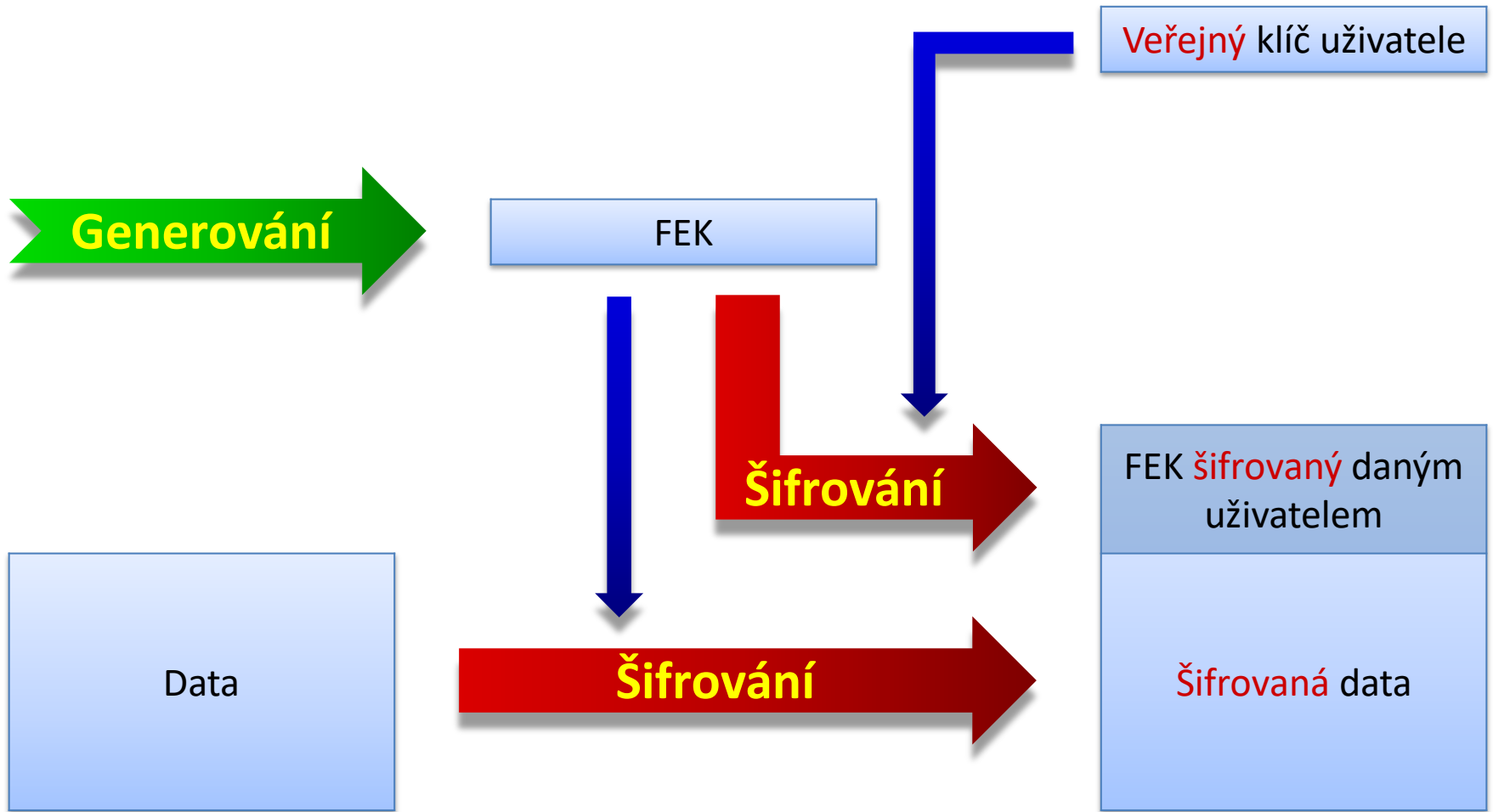
Šifrování

- Založeno na hybridní kryptografii
  - Data šifrována (a dešifrována) **sdíleným** klíčem (FEK, *File Encryption Key*) pomocí **symetrické** kryptografie
  - FEK klíč šifrován **veřejným** (a dešifrován **privátním**) klíčem **uživatele** pomocí **asymetrické** kryptografie
- Výhody hybridní kryptografie
  - **Rychlé** šifrování dat (**symetrická** kryptografie)
  - **Bezpečné** sdílení FEK klíče (**asymetrická** kryptografie)
  - **Jednoduchá** (a také **efektivní**) realizace přístupu **více** uživatelů k šifrovaným souborům

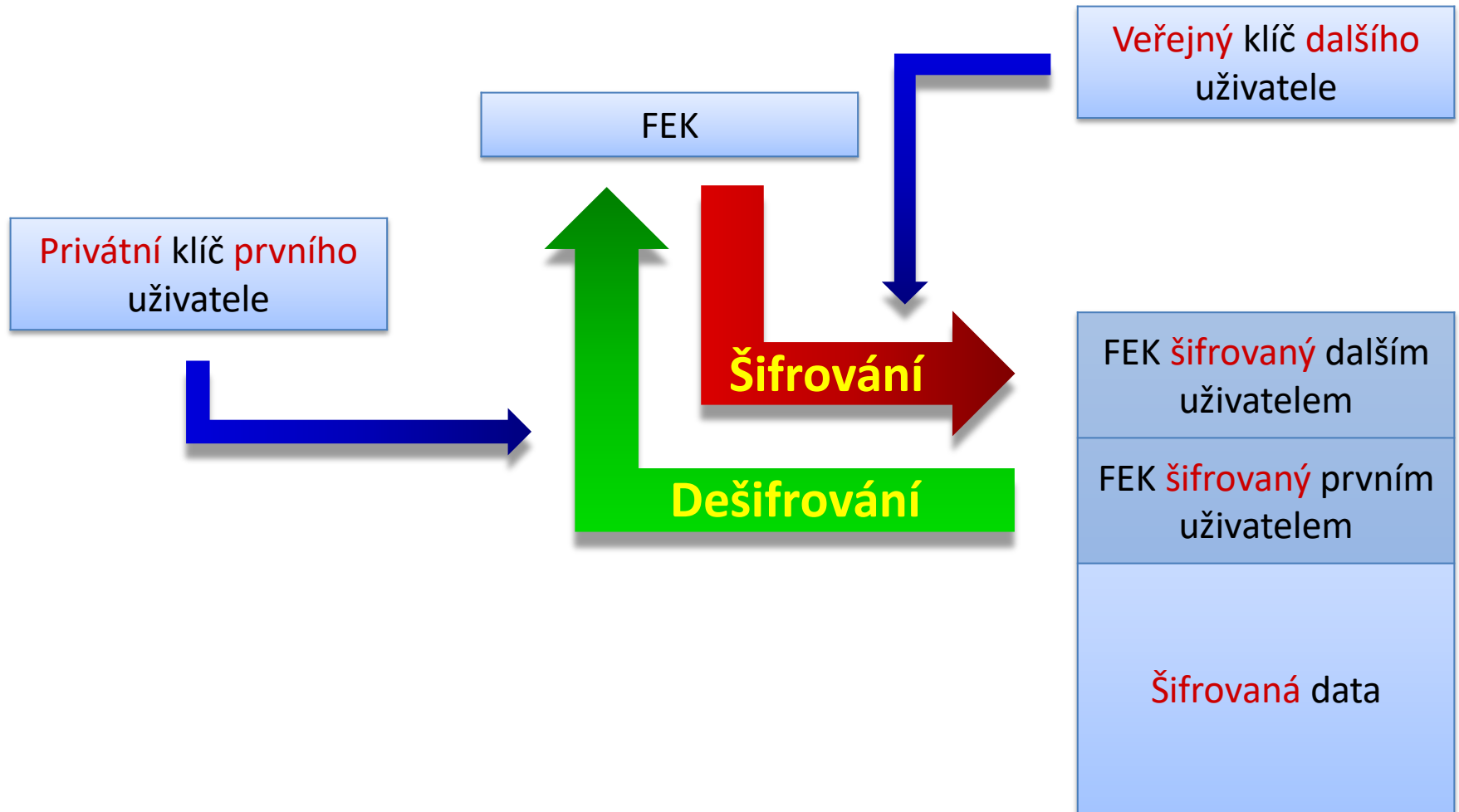
Klíče

- FEK klíč (*File Encryption Key*)
  - Unikátní pro každý šifrovaný soubor
  - Generován při šifrování souboru prvním uživatelem
- Veřejný klíč (*public key*)
  - Uložen ve formě certifikátu v úložišti certifikátů
  - K dispozici všem uživatelům
- Privátní klíč (*private key*)
  - Uložen ve formě certifikátu v úložišti certifikátů
  - K dispozici pouze danému uživateli

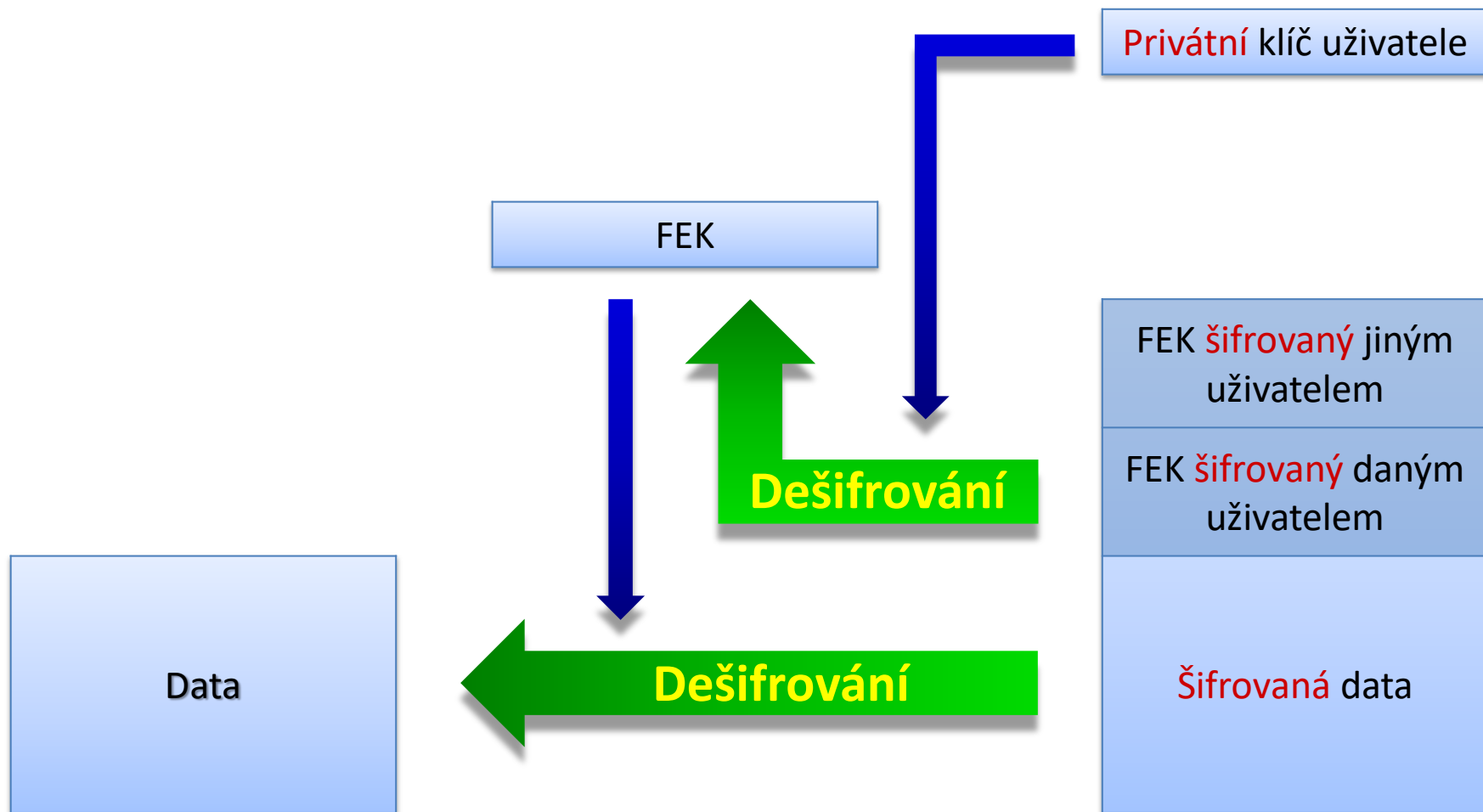
Šifrování souboru prvním uživatelem

Šifrování souboru dalším uživatelem

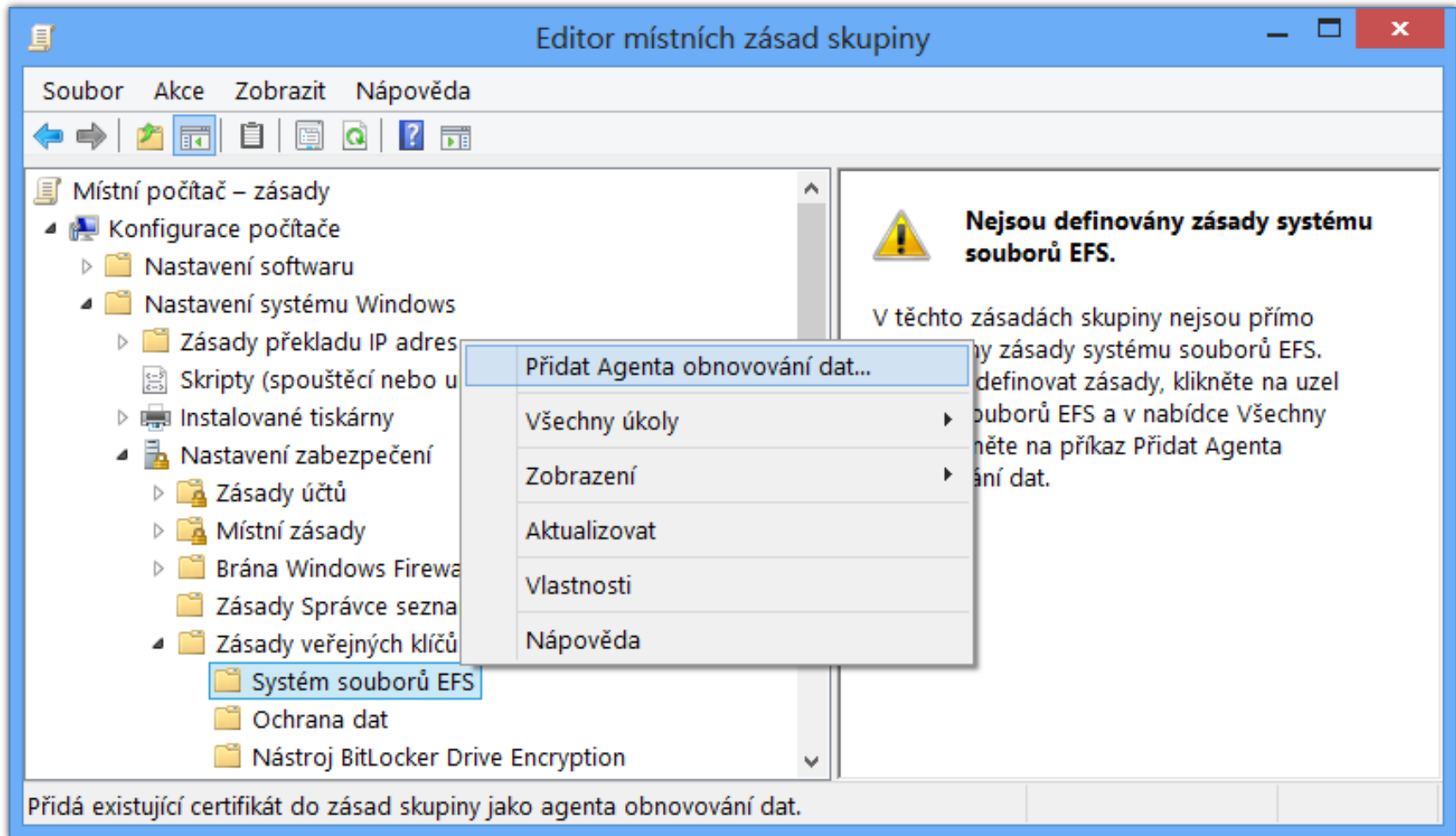
Dešifrování souboru uživatelem

Agent obnovení (RA, Recovery Agent)

- Umí **dešifrovat jakákoliv** data zašifrovaná pomocí **EFS** v době **po jeho vytvoření**
  - Při šifrování je FEK klíč (navíc) **automaticky** zašifrován pomocí **veřejného** klíče **agenta obnovení**
    - Zašifrování dříve vytvořených FEK klíčů pomocí **cipher /u**
- **Vytvoření** agenta obnovení
  - 1) Vygenerování **veřejného** a **privátního** klíče **agenta obnovení** (certifikátu) pomocí **cipher /r:<název>**
  - 2) Vytvoření **agenta obnovení** (RA) v **zásadách skupiny importováním** certifikátu obsahujícího **veřejný** klíč

Vytvoření agenta obnovení

BitLocker

- Pouze u edicí **Pro** a **Enterprise**
- Šifrování celých **oddílů disků**
  - Zabezpečení na úrovni **dat**
  - Šifrování na úrovni **počítače**
  - **Lze** šifrovat i systémový oddíl (systémové soubory)
- Chrání **integritu** operačního systému
  - Nemožnost **externí** modifikace systémových souborů
- Pro **šifrování** a **dešifrování** se používá **sdílený** klíč (FVEK, *Full Volume Encryption Key*)

Základní pojmy

- TPM (*Trusted Platform Module*)
  - Speciální **čip** (většinou na základní desce) pro uložení celého (nebo části) **FVEK klíče**
- PIN (*Personal Identification Number*)
  - **Heslo** ověřované při **startu** počítače
  - Uloženo v **TPM čipu** nebo na **klíči pro start**
- Klíč pro start (*Startup key*)
  - **Zařízení USB** obsahující soubor s celým (nebo částí) **FVEK klíče** (tzv. *keying material*)

BitLocker režimy

- Pouze TPM
- TPM + PIN
- TPM + Klíč pro start
- TPM + PIN + Klíč pro start
- **BitLocker** bez TPM

Pouze TPM

- Klíč pro dešifrování dat je uložen na **TPM čipu**
  - **Nejméně** bezpečný režim (**celý** FVEK v TPM čipu)
- Plně **transparentní** uživateli
  - Dešifrování obsahu probíhá **automaticky**
- **Chrání** proti
  - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
  - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí
- **Nechrání** proti
  - Zpřístupnění dat při odcizení počítače

TPM + PIN a/nebo klíč pro start

- Při použití TPM pouze s PINem
  - Uložení **celého** FVEK klíče i PINu v TPM čipu
- Při použití TPM s **klíčem pro start** a/nebo PINem
  - Uložení **½** FVEK klíče v TPM čipu a **½** na klíči pro start
  - Při použití PINu je PIN uložen na klíči pro start
- **Chrání** proti
  - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
  - Zpřístupnění dat při odcizení počítače
  - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí

BitLocker bez TPM

- **Celý** FVEK klíč je uložen na **klíči pro start**
  - Klíč **není** nijak chráněn (**žádné** šifrování apod.)
- **Chrání** proti
  - Zpřístupnění dat při odcizení pevného disku
  - Zpřístupnění dat při odcizení počítače
- **Nechrání** proti
  - Změně nebo úpravám bootovacího prostředí

Dešifrování oddílu (při použití TPM)

- 1) Aktualizace PCR registrů TPM čipu
- 2) Dešifrování (celého nebo ½) FVEK klíče pomocí klíče daného obsahem PCR registrů TPM čipu
  - Při jakékoliv změně bootovacího prostředí (procesu bootování) nebude možné FVEK klíč dešifrovat
- 3) Doplnění 2. ½ FVEK klíče z klíče pro start
- 4) Ověření PINu
- 5) Dešifrování obsahu oddílu disku pomocí FVEK klíče

Agent obnovení (Recovery Agent)

- Umí **dešifrovat** oddíly disku zašifrované pomocí technologie **BitLocker**
- Založen na **certifikátech**
  - Importování certifikátu s **veřejným** klíčem, jenž bude použit pro **zašifrování** FVEK klíče, v **zásadách skupiny**
  - Zašifrovaný FVEK klíč je uložen na **šifrovaném** oddíle
- **Obnovení** dat
  - **manage-bde.exe -unlock <oddíl> -Certificate -ct <otisk> [-PIN]**

BitLocker To Go

- BitLocker umožňující šifrování oddílů **USB disků**
- Lze **nastavit** v edicích **Pro** a **Enterprise**
  - **Číst** a **zapisovat** lze ve všech edicích **Windows 7/8/10**
  - U předchozích verzí systému **Windows** lze pouze **číst** (vyžaduje **BitLocker To Go Reader**)
- Data chráněná **heslem** nebo **čipovou kartou**
  - Nepotřebuje **TPM** čip
- Možnost zakázat **zápis** na USB disky **nechráněné** technologií **BitLocker**